

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
*(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ
та онлайн-медіа)*

18.07.2025

Зміст:

(натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Укрінформ. – 2025. – 17 лип. Диригент Гергієв має стати токсичним для Європи через чітку підтримку Кремля – МКСК. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 17 лип. МКСК запускає електронний Реєстр базової мережі закладів культури. – Інф.; Інтерфакс-Україна. – 2025. – 17 лип. Мінкультури запускає електронний Реєстр базової мережі закладів культури. – Інф.](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[Українська літературна газета. – 2025. – 17 лип. Заблоковано книжковий інтернет-магазин, який функціонував під слоганом «Найширший в Україні вибір книжок російських видавництв». – Інф.](#)

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

[Village Україна. – 2025. – 17 лип. З Пагорба Слави у Львові ексгумували 355 останків. Їх хочуть обміняти на українських полонених. – Головань Д.; Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 17 лип. Пагорб Слави у Львові більше не існує: мер пропонує обміняти рештки радянських солдатів на полонених захисників. – Хмілевська В.](#)

Мовні питання

[Інтерфакс-Україна. – 2025. – 17 лип. Івановська обговорила із Секретаріатом мовного омбудсмена важливість збереження наступності у захисті української мови. – Інф.](#)

Театр

[Укрінформ. – 2025. – 17 лип. Фестиваль-премія ГРА оголосила короткий список театральних вистав. – Інф.](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2025. – 18 лип. Столичний театр ім. Франка провів допрем'єрний показ вистави «Калинова сопілка» за повістю Оксани Забужко. – Інф.](#)

[NV. – 2025. – 17 лип. «Тепер це історія». Російський дрон знищив всі декорації харківського театру «Арабески». – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 17 лип. Унаслідок російської атаки згоріло все майно харківського театру «Арабески». – Інф.](#)

Візуальні мистецтва

[Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 17 лип. У Київській картинній галереї](#)

відкрили виставку, що поєднує творчість Михайла Гуйди з роботами класиків українського мистецтва. – Резніченко В.

Кіномистецтво. Кінопрокат

NV. – 2025. – 17 лип. Український фільм «Недоступні» візьме участь у конкурсі 82-го Венеційського міжнародного кінофестивалю. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 17 лип. Два українські фільми покажуть на фестивалі в Лісабоні. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 17 лип. Презентували постер і трейлер українського трилеру «Медовий місяць». – Інф.

Література

NV. – 2025. – 17 лип. Літературний врожай. На ВДНГ пройде четвертий фестиваль «Книжкова країна. Плодова». – Інф.; Village Україна. – 2025. – 17 лип. З велетенськими плодами-фотозонами та «горорною» програмою. Що буде на четвертій «Книжковій країні». – Гуржий В.

NV. – 2025. – 16 лип. Перевтілювався у Франца Кафку. Український режисер Давид Петросян озвучив аудіоверсію роману «Процес» і знявся у фото сесії. – Інф.

Музейна справа

Вечірній Київ. – 2025. – 17 лип. Із рук контрабандистів – у виставковій залі: київська митниця передала 334 культурні артефакти до музеїв. – Асадчева Т.

Охорона культурної спадщини

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 17 лип. Кабмін посилив охорону Китаївського археологічного комплексу в Києві. – Інф.; Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 17 лип. Кабмін вніс Китаїв до списку пам'яток національного значення. – Знає І.; Укрінформ. – 2025. – 17 лип. Уряд посилив захист Китаївського археологічного комплексу в Києві. – Інф.; Village Україна. – 2025. – 17 лип. Китаїв отримав статус археологічного комплексу. – Гуржий В.

Вечірній Київ. – 2025. – 17 лип. Київ продовжує працювати над захистом цінної історичної забудови. – Катаєва М.

Бібліотечна справа. Промоція читання

Українська літературна газета. – 2025. – 17 лип. Всеукраїнський форум лідерів читання відбувся у Переяславі. – Інф.

Релігія

Укрінформ. – 2025. – 17 лип. УПЦ МП дали строк до 18 серпня розірвати відносини з Росією. – Інф.; Інтерфакс-Україна. – 2025. – 17 лип. Держетнополітики винесли УПЦ (МП) припис про усунення до 18 серпня порушень законодавства про свободу совісті та релігійні організації. – Інф.; NV. – 2025. – 17 лип. УПЦ МП зобов'язали до серпня розірвати зв'язки з Росією. – Інф.; Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 17 лип. УПЦ МП має до 18 серпня

розірвати зв'язки з РПЦ – припис. – Лебедина О.

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 17 лип. Держетнополітики затверджено перелік релігійних організацій, які входять до структури або пов'язані з УПЦ (МП). – Інф.

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2025. – 17 лип. У Канаді діаспора засудила постановку проросійського мюзиклу в Торонто. – Інф.

Міжнародне співробітництво

Укрінформ. – 2025. – 17 лип. У Варшаві відкрили художню виставку польських та українських народних костюмів. – Інф.

Загальні питання

Укрінформ. – 2025. – 17 лип. Диригент Гергієв має стати токсичним для Європи через чітку підтримку Кремля – МКСК. – Інф.

Заступник міністра культури та стратегічних комунікацій Андрій Наджос прокоментував для видання *Político Europe* запланований на 27 липня виступ російського диригента Валерія Гергієва на одному з фестивалів Італії. «Європейські сцени не мають ставати простором для виступів російських виконавців, чия діяльність підтримується російською державою і слугує виправданням воєнних злочинів російської армії в Україні та інших країнах світу», – наголосив Андрій Наджос. Він нагадав, що з 2022 року в Україні застосовані санкції до Валерія Гергієва. «Надалі потрібно докласти зусиль, аби ця особа була внесена до чергового, 18-го пакету санкцій ЄС», – підкреслив заступник міністра. Андрій Наджос також висловив вдячність міністру культури Італії Алессандро Джулі за чітку оцінку виступу Валерія Гергієва як прояву російської пропаганди та за увагу до цієї теми під час зустрічі з міністром культури та стратегічних комунікацій Миколою Точицьким у Римі під час Конференції з відновлення України. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4016129-dirigent-gergiev-mae-stati-toksicnim-dla-evropi-cerez-citku-pidtrimku-kremla-mksk.html>

Укрінформ. – 2025. – 17 лип. МКСК запускає електронний Реєстр базової мережі закладів культури. – Інф.; Інтерфакс-Україна. – 2025. – 17 лип. Мінкультури запускає електронний Реєстр базової мережі закладів культури. – Інф.

Міністерство культури та стратегічних комунікацій України оголошує про запуск електронного Реєстру базової мережі закладів культури – нової цифрової платформи, яка вперше об'єднує всі заклади культури в державі в єдину електронну систему. «Пілотне впровадження розпочинається у Київській та Вінницькій областях, після чого систему буде масштабовано на всю територію України», – йдеться у повідомленні МКСК. Проєкт реалізується відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2024 року № 1001. МКСК формує нову управлінську модель. Заклади культури отримують єдиний цифровий ресурс, а держава – інструмент для ухвалення рішень на основі даних. Громади та регіони – прозору систему орієнтації в культурному просторі. Реєстр дозволить централізовано обліковувати та аналізувати мережу закладів культури; забезпечити публічний доступ громадян до актуальної інформації; формувати політики у сфері культури на основі фактичних прозорих даних та підтримувати планування і модернізацію культурної інфраструктури в умовах післявоєнного відновлення. Система створена на платформі «Дія.Engine» за підтримки Міністерства цифрової трансформації, в рамках програми міжнародної технічної допомоги «Інноваційна лабораторія підтримки асоціації Україна-ЄС (ІнноЛабЄС)», яка реалізується Фондом «Східна Європа» за підтримки Німецького товариства міжнародного співробітництва (GIZ). Участь у реалізації проєкту беруть фахівці Офісу

підтримки відновлення при МКСК, який реалізує ЮНЕСКО за фінансування уряду Японії. Проєкт імплементує Громадська спілка «Фонд підтримки реформ в Україні». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4016105-mksk-zapuskae-elektronnij-reestr-bazovoi-merezi-zakladiv-kulturi.html>

<https://interfax.com.ua/news/general/1088473.html>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Українська літературна газета. – 2025. – 17 лип. Заблоковано книжковий інтернет-магазин, який функціонував під слоганом «Найширший в Україні вибір книжок російських видавництв». – Інф.

За результатами спільної роботи Держкомтелерадіо та СБУ Національний центр оперативно-технічного управління електронними комунікаційними мережами України обмежив доступ до книжкового інтернет-магазину «Книгоград», через який анонімним власником в порушення закону здійснювалося масштабне розповсюдження видавничої продукції держави-агресора та республіки білорусь. Серед видавців пропонуваного до продажу книг – російські видавництва «Ексмо», «АСТ», «Питер», «Центрполиграф» та «Вече», які за системне продукування антиукраїнських видань перебували під санкціями РНБО України та пов'язані з громадянином рф О. Новіковим, який перебуває під санкціями. Із понад 30 тисяч пропонуваного до продажу книг лише близько 10,5 – українськомовних, чим порушувалася вимога частини п'ятої ст. 26 Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної». Також «Книгоград» розповсюджував видання, випущені у світ російськими видавництвами після початку повномасштабного вторгнення та в протиправний спосіб ввезені в Україну. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/zablokovano-knyzhkovyj-internet-mahazyn-iakyj-funktsionuvav-pid-slohanom-najshyrshyj-v-ukraini-vybir-knyzhok-rosijskykh-vydavnytstv/>

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

Village Україна. – 2025. – 17 лип. З Пагорба Слави у Львові ексгумували 355 останків. Їх хочуть обміняти на українських полонених. – Головань Д.; Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 17 лип. Пагорб Слави у Львові більше не існує: мер пропонує обміняти рештки радянських солдатів на полонених захисників. – Хмілевська В.

У Львові завершили ексгумацію поховань радянського періоду з комплексу «Пагорб Слави», повідомив міський голова Андрій Садовий. Загалом виявили 355 останків. Їх, разом із рештками агентів НКВС Миколи Кузнецова і майора Степана Путіна, планують перепоховати на Голосківському кладовищі. За словами Садового, місто готове обміняти ці останки на українських військовополонених. Роботи проводили за всіма дозвільними документами, під наглядом археологів та інших профільних фахівців, зазначив мер Львова. Металеві гірлянди з колон і паркану, що раніше були частиною меморіалу, передали до музею «Територія терору». Туди ж доправлять конструкцію

колишнього «вічного вогню». Далі планують організувати відкриту дискусію щодо нової функції цієї території. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/364835-z-pagorba-slavi-u-lvovi-eksgumuvali-355-ostankiv-yih-hochut-obminyati-na-nbsp-ukrayinskih-poloneni>

<https://zn.ua/ukr/war/sadovij-proponuje-obminati-ostanki-z-pahorba-slavi-radjanskoho-okupatsijnoho-periodu-u-lvovi-na-ukrajinskikh-zakhisnikiv-.html>

Мовні питання

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 17 лип. Івановська обговорила із Секретаріатом мовного омбудсмена важливість збереження наступності у захисті української мови. – Інф.

В Секретаріаті Уповноваженого із захисту державної мови відбулася зустріч команди Секретаріату з новопризначеною Уповноваженою Оленою Івановською. «... Під час зустрічі обговорили завдання, які стоять перед інституцією в умовах воєнного часу, про виклики, які потребують рішучої і дієвої мовної політики, а також про важливість збереження наступності у захисті української мови як державної та захисті права громадян України на отримання державною мовою інформації та послуг у сферах суспільного життя, визначених Законом про державну мову», – йдеться у повідомленні Секретаріату мовного омбудсмена. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1088424.html>

Театр

Укрінформ. – 2025. – 17 лип. Фестиваль-премія ГРА оголосила короткий список театральних вистав. – Інф.

Національна спілка театральних діячів оприлюднила цьогорічний шортлист Всеукраїнського театального фестивалю-премії «ГРА». До списку увійшли загалом 14 вистав. Вони претендуватимуть на нагороду в семи номінаціях. За звання найкращої драматичної вистави великої сцени змагатимуться «Процес» Київського академічного драматичного театру на Подолі й «Отелло» Київського академічного театру драми і комедії на лівому березі Дніпра. На звання найкращої вистави для дітей, підлітків та сімейного перегляду номіновані «Хлопчик зі скрипкою в серці» Рівненського академічного обласного театру ляльок та «Аліса в Дивокраї» Сумського національного академічного театру драми та музичної комедії ім. Михайла Щепкіна. У номінації «Найкраща музична вистава в жанрі опери / оперети / мюзиклу» будуть представлені «GAIA-24. Opera del Mondo» від Opera aperta, «На русалчин Великдень» Київського національного академічного театру оперети та «Червона рута» Національного академічного українського драматичного театру ім. Марії Заньковецької. На звання найкращої танцювальної вистави і вистави фізичного театру претендує «Брехня» Одеського академічного обласного театру ляльок. На найкращу драматичну виставу камерної сцени (до 150 глядачів) номіновані «Я, «Побєда» і Берлін» Національного академічного українського драмтеатру ім. Марії Заньковецької й

«Украдене щастя» Сумського національного академічного театру драми та музичної комедії ім. Михайла Щепкіна. У номінації «Найкраща вистава на перетині мистецького синтезу і жанрів та перформативних форм» змагатимуться «1975» Івано-Франківського національного академічного драматичного театру ім. Івана Франка та «Хтось такі як я» театру «Нафта». На звання найкращої вистави-рефлексії на події російсько-української війни номіновані «Я повернуся» Київського академічного театру «Золоті ворота» та «Військова мама» Театру Ветеранів. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4016198-festivalpremia-gra-ogolosila-korotkij-spisok-teatralnih-vistav.html>

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 18 лип. Столичний театр імені Франка провів допрем'єрний показ вистави «Калинова сопілка» за повістю Оксани Забужко. – Інф.

Національний академічний драматичний театр ім. Івана Франка 17 липня провів допрем'єрний показ вистави «Калинова сопілка» за однойменною повістю Оксани Забужко. Постановку здійснила режисерка Валентина Єременко-Ворожбіт. Вистава розповідає історію родини, що змушена пройти крізь пекло втрати, шукаючи відповіді на найболючіші питання. Прем'єра вистави відбудеться 18, 19 та 20 липня. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1088689.html>

NV. – 2025. – 17 лип. «Тепер це історія». Російський дрон знищив всі декорації харківського театру «Арабески». – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 17 лип. Унаслідок російської атаки згоріло все майно харківського театру «Арабески». – Інф.

Внаслідок ворожого обстрілу Харкова 16 липня знищено всі декорації та костюми театру-студії «Арабески», йдеться на Facebook-сторінці театру. «Арабески» був заснований у 1993 році студентами театрального відділення Харківського інституту мистецтв. Тоді студію відкрили як експериментальний театр, де читали вірші поетів Розстріляного відродження. Притулок об'єднанню студентів надав Харківський літературний музей, який і тепер є місцем, де збираються митці Харкова. Засновницею, режисеркою та директоркою театру «Арабески» була Світлана Олешко, яка померла 19 грудня 2024 року. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/u-harkovi-dron-znishchiv-dekoraciji-teatru-arabeski-50530582.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4016141-unaslidok-rosijskoi-ataki-zgorilo-vse-majno-harkivskogo-teatru-arabeski.html>

Візуальні мистецтва

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 17 лип. У Київській картинній галереї відкрили виставку, що поєднує творчість Михайла Гуйди з роботами класиків українського мистецтва. – Резніченко В.

У столиці презентували нову виставку «Михайло Гуйда і класики», яка стала черговим етапом музейного проекту «Діалог крізь віки». В експозиції – серія портретів художника Михайла Гуйди у діалозі з творами майстрів минулого: Іллі Рєпина, Миколи Ге, Зінаїди Серебрякової, Тетяни Яблонської. Окрему частину експозиції складає серія портретів визначних діячів української культури, створених митцем упродовж останніх років. Серед них – Лесь Курбас, Богдан Ступка, Сергій Параджанов, Раїса Недашківська, Олег Слєпцов, Поліна Лазова, Едуард Димшиць, Олеся Авраменко та ін. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/u-kijivskij-kartinnij-halereji-vidkrili-vistavku-shcho-pojednuje-tvorchist-mikhajla-hujdi-z-robotami-klasikiv-ukrajinskoho-mistetstva.html>

Кіномистецтво. Кінопрокат

NV. – 2025. – 17 лип. Український фільм «Недоступні» візьме участь у конкурсі 82-го Венеційського міжнародного кінофестивалю. – Інф.

Міжнародна прем'єра українського короткометражного фільму «Недоступні» / «Unavailable» Кирила Земляного відбудеться у конкурсній програмі короткометражних фільмів Orizzonti Short Films 82-го Венеційського міжнародного кінофестивалю, повідомили у спільноті «Сучасне українське кіно». Темою фільму стала російсько-українська війна. Фільм створено в копродукції України, Франції, Бельгії, Болгарії та Нідерландів. Його продюсери – Інна Ласточкіна (СУК, Україна) та Ніколя Ярошенко (Les Steppes Productions, Франція). Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/veneciyskiy-kinofestival-2025-ukrajinskiy-film-nedostupni-vizme-uchast-u-konkursniy-programi-50530605.html>

Укрінформ. – 2025. – 17 лип. Два українські фільми покажуть на фестивалі в Лісабоні. – Інф.

Показ кінофільмів режисерки Анни Бурячкової «Назавжди-Назавжди» та режисера Філіпа Сотниченка «Ля Палісіада» відбудеться на Promin' festival в Португалії, повідомляє Державне агентство України з питань кіно. Фестиваль пройде з 25 по 27 липня у кінотеатрі Cinema São Jorge в Лісабоні. Promin' festival – це діалог між Україною та світом через мову мистецтва. У його програмі – кіно, арт, дискусії та лекції, що познайомлять глядачів з яскравими голосами України сьогодення. Організатори фестивалю: Shcherbenko Art Centre, Cinema São Jorge, посольство України в Португалії, PR Army, Tabor та інші партнери. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4016077-dva-ukrainski-filmi-pokazut-na-festivali-v-lisaboni.html>

Укрінформ. – 2025. – 17 лип. Презентували постер і трейлер українського трилеру «Медовий місяць». – Інф.

Команда фільму Жанни Озірної «Медовий місяць» представила офіційний постер і трейлер своєї стрічки. В український прокат «Медовий місяць» вийде 11 вересня. Стрічку створено завдяки гранту La Biennale di Venezia. Вона адаптована для осіб із порушеннями зору та слуху. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4016170-prezentovali-poster-i-trejler-ukrainskogo-trileru-medovij-misac.html>

Література

NV. – 2025. – 17 лип. Літературний врожай. На ВДНГ пройде четвертий фестиваль «Книжкова країна. Плодова». – Інф.; Village Україна. – 2025. – 17 лип. З велетенськими плодами-фотозонами та «горорною» програмою. Що буде на четвертій «Книжковій країні». – Гуржий В.

Фестиваль «Книжкова країна» пройде на ВДНГ 25–28 вересня. Центальною темою події стане осінній урожай як символ підсумків та літературних здобутків сезону. Відповідно до обраної теми «Книжкова країна. Плодова» – площу перед першим павільйоном перетворять на осінній сад із велетенськими плодами-фотозонами, а територію доповнять ще більшою кількістю затишних місць для читання й відпочинку. Як і на попередніх заходах центральним осередком осінньої «Книжкової країни» стане масштабний книжковий ярмарок, який об'єднає провідні видавництва, книгарні та незалежних авторів. Вже відомо, що у фестивалі візьмуть участь понад 100 видавництв. Серед особливостей осіннього сезону – спеціальна «горорна» програма від літературної спільноти «Бабай», участь студії навкололітературних ігор «ПереФарбований лис», програма творчої репрезентації чинних військових і ветеранів #ФРОНТМЕНИ, інтегрована в загальну програму, а також мистецькі та професійні заходи. Цього сезону на фестивалі вперше буде представлено напрям ілюстраторів і художників, у межах якого відбудуться виставки, фотопроекти й тематичні заходи. Окремою вже традиційною подією стане кураторська програма Анни Завальської «Родинні читання». Відбудеться й нагородження Премії книжкових блогерів. Цього разу нагороду вручать найбільш обговорюваній перекладній книжці. На цю премію можуть претендувати книжки, видані з вересня 2024-го до липня 2025 року. Найближчим часом організатори премії представлять довгий список і відкриють голосування, в якому зможуть взяти участь усі охочі. Церемонія ж нагородження відбудеться у передостанній день фестивалю – 27 вересня. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/books/knizhkova-krajina-2025-koli-vidbudetsya-osinniy-literaturniy-festival-na-vdng-podrobici-50530559.html>

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/364849-z-veletenskimi-plodami-fotozonami-ta-laquo-gorornoyu-raquo-programoyu-scho-bude-na-chetvertiy-laquo-knizhkovi-y-krayini-raquo>

NV. – 2025. – 16 лип. Перевтілюся у Франца Кафку. Український

режисер Давид Петросян озвучив аудіоверсію роману «Процес» і знявся у фото сесії. – Інф.

До 100-річного ювілею з дня першої публікації культового роману «Процес» австрійського письменника Франца Кафки у видавництві BookChef вийшов його новий переклад, який виконав перекладач, доцент кафедри англійської та німецької філології Полтавського національного педагогічного університету ім. Володимира Короленка, германіст, кандидат філологічних наук Богдан Стороха, який зараз є військовослужбовцем ЗСУ. Він вийшов у форматі аудіокниги. Аудіоверсію роману озвучив режисер Давид Петросян. На підтримку виходу аудіокниги Давид Петросян знявся у фотопроєкті, в якому відтворив образ Франца Кафки. Реалізувала фотопроєкт фотографка Соня Плакидюк. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/life/znamenitosti/proces-franc-kafka-rezhiser-david-petrosyan-ozvuchiv-audioknigu-i-perevtlivsya-u-pismennika-foto-50530299.html>

Музейна справа

Вечірній Київ. – 2025. – 17 лип. Із рук контрабандистів – у виставковій залі: київська митниця передала 334 культурні артефакти до музеїв. – Асадчева Т.

Нещодавно працівники столичної митниці здійснили передачу до музеїв історичних артефактів та цінностей, що охоплюють період від VI тисячоліття до нашої ери до початку XX століття. Ці предмети стали об'єктами митних порушень, однак завдяки зусиллям митників та правоохоронних органів їх вдалося вилучити, зберегти та передати на довгострокове зберігання до музеїв. Врятовані від незаконного вивезення, вони тепер поповнять фонди Національного музею історії України, Національного військово-історичного музею України, Музею історії міста Києва, Національного архітектурного музею «Київська фортеця», Національного історико-культурного заповідника «Гетьманська столиця», Музею декоративного мистецтва, Ржищівського археолого-краєзнавчого музею. Представники музейних установ відвідали лабораторію Київської митниці, де ознайомилися з ініціативою створення електронної бібліотеки – цифрового архіву культурних артефактів, які свого часу намагалися незаконно вивезти за межі України. Повернення таких цінностей у державну власність здійснюється виключно на підставі судових рішень. Їх подальший розподіл до музейних, бібліотечних та архівних фондів держави відбувається відповідно до рішень Експертно-фондової ради при МКСК. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/115016/>

Охорона культурної спадщини

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 17 лип. Кабмін посилив охорону Китаївського археологічного комплексу в Києві. – Інф.; Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 17 лип. Кабмін вніс Китай до списку пам'яток національного значення. – Знає І.; Укрінформ. – 2025. – 17 лип. Уряд посилив захист Китаївського археологічного комплексу в Києві. – Інф.; Village Україна. – 2025.

– 17 лип. Китаїв отримав статус археологічного комплексу: його хотіли забудувати. – Гуржий В.

Кабінет Міністрів України вніс зміни до відомостей Державного реєстру нерухомих пам'яток України для збереження пам'ятки «Китаївське городище і курганний могильник». «Йдеться про археологічний комплекс, розташований у місті Києві за адресою: вул. Китаївська, 15. Цю пам'ятку було внесено до Реєстру постановою Кабміну ще у 2008 році. Відтоді вчені й науковці провели численні дослідження, які дозволили уточнити назву пам'ятки, визначити її складові частини та більш детально зафіксувати межі та місцезнаходження», – йдеться в повідомленні МКСК. Ухвалена постанова сприятиме кращому захисту важливої археологічної пам'ятки від потенційних загроз, зокрема спроб забудови території, яка має унікальне історичне й природне значення. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1088472.html>

<https://zn.ua/ukr/UKRAINE/kabmin-vnis-kitajiv-do-spisku-pamjatok-natsionalnoho-znachennja.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4015954-urad-posiliv-zahist-kitaivskogo-arheologicnogo-kompleksu-v-kievi.html>

Вечірній Київ. – 2025. – 17 лип. Київ продовжує працювати над захистом цінної історичної забудови. – Катаєва М.

17 липня у КМДА пройшло чергове засідання робочої групи з посилення механізмів захисту об'єктів культурної спадщини та цінної історичної забудови, основною темою якого стало збереження історичних будівель міста Києва. «...Ми напрацювали два законопроекти, які вже майже рік тому подали до Верховної Ради України. Перший стосується змін до «Закону України про охорону культурної спадщини» та передбачає посилення відповідальності недоброчесних власників. А саме збільшення в рази штрафів, щоб держава і місто могло карати тих, хто недоброчесно ставиться до пам'яток, руйнують або доводять до руйнації. Сьогодні штраф складає 1700 грн, а для юридичної особи 17 тисяч гривень. Це невелика сума, що не стримує власників у їхньому бажанні зруйнувати або несанкціоновано внести певні зміни в пам'ятку. Другий передбачає кримінальну відповідальність», – зауважила заступниця голови КМДА, депутатка Київради Ганна Старостенко. Зі свого ж боку місто намагається ще додатково захистити ті історичні будівлі, які не є пам'ятками чи об'єктами культурної спадщини, але є цінними і важливими для міста Києва. Для цього напрацьовано проект рішення «Про деякі питання щодо збереження значних історичних будівель». «На засіданні ми обговорювали перелік таких будівель та які підходи використовуємо в його формуванні, – зазначила Ганна Старостенко. – Потім затвердимо перелік рішенням Київської міської ради та встановимо конкретні механізми: як власники мають працювати з цими об'єктами, якщо хочуть внести в них певні видозміни. Але без зміни законодавства, на жаль, будь-які наші дії є недостатніми. Тому і Київська міська рада, і Київський міський голова декілька разів зверталися до Верховної Ради. І сьогодні на засіданні були депутати Київради тих фракцій, які є в

парламенті, і ми попросили їх порушити це питання через колег. На жаль, з Міністерством культури також складна комунікація, там недостатньо приділяють увагу збереженню культурної спадщини, адже це потребує залучення фахівців, напрацювання порядків і нормативних документів». Детальніше про перелік будівель, який розглядали, розповіла директорка Департаменту охорони культурної спадщини Марина Соловійова. У підсумку перелік будівель відправили на доопрацювання з врахуванням обговорюваних пропозицій. Наразі орієнтовний перелік містить близько 1200 будівель. З нього виключать щойно виявлені об'єкти культурної спадщини та пам'ятки. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/115021/>

Бібліотечна справа. Промоція читання

Українська літературна газета. – 2025. – 17 лип. Всеукраїнський форум лідерів читання відбувся у Переяславі. – Інф.

15–16 липня у м. Переяслав проходив Всеукраїнський форум лідерів читання, приурочений до Дня Української Державності. Захід організували Національна бібліотека України для дітей, Національна секція ІВВУ, Українська асоціація працівників бібліотек для дітей, Університет Григорія Сковороди в Переяславі, Національний історико-етнографічний заповідник «Переяслав» за підтримки Міністерства культури та стратегічних комунікацій України, Переяславської міської ради. Насичена програма Форуму була розрахована на два дні, а його учасниками стали 19 чемпіонів читання – переможців обласних етапів конкурсу, і стільки ж бібліотечних працівників та батьків, які супроводжували юних книголюбів. Ключовою подією заходу стала урочиста церемонія нагородження переможців конкурсу. Юних лідерів читання привітали почесні гості та представники організаторів події, представники регіональної та місцевої влади, партнери, письменники. Під час Форуму стартувала акція «Вишиванка для Героя», в межах якої будуть створені вишиванки від читачів Національної бібліотеки України для дітей (і не тільки) для українських незламних Героїв. Було презентовано перший сезон нового проєкту «Малюки для Малюка», у межах якого для очільника СБУ – генерала Василя Малюка – юні читачі створять рукотворну вишиванку. Проєкт реалізується у партнерстві з дизайн-студією сучасного вишитого одягу «Чічка» (засновниця – Мар'яна Нікольчук) за підтримки МКСК та СБУ. Перші стібки на полотно вишиванки поклали почесні гості форуму та організатори події. Для кращих читачів організатори форуму влаштували низку екскурсій. Докладно про перебіг події:

<https://litgazeta.com.ua/news/vseukrainskyj-forum-lideriv-chytannia-vidbuvsia-u-pereiaslavi/>

Релігія

Укрінформ. – 2025. – 17 лип. УПЦ МП дали строк до 18 серпня розірвати відносини з Росією. – Інф.; Інтерфакс-Україна. – 2025. – 17 лип. Держетонополітики винесено УПЦ (МП) припис про усунення до 18 серпня

порушень законодавства про свободу совісті та релігійні організації. – Інф.; NV. – 2025. – 17 лип. УПЦ МП зобов'язали до серпня розірвати зв'язки з Росією. – Інф.; Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 17 лип. УПЦ МП має до 18 серпня розірвати зв'язки з РПЦ – припис. – Лебедина О.

Державна служба України з етнополітики та свободи совісті винесла Українській православній церкві Московського патріархату припис про усунення до 18 серпня порушень законодавства про свободу совісті та релігійні організації щодо виявлених ознак афілійованості з Російською православною церквою. За результатами дослідження, Київська митрополія УПЦ МП має ознаки афілійованості з Російською православною церквою. Митрополит УПЦ МП Онуфрій, щоб виконати припис, має надати рішення найвищих органів церковної влади щодо виходу УПЦ зі структури РПЦ та втрати чинності для УПЦ усіх положень статуту РПЦ. Також відповідно до припису, необхідно відкликання священнослужителів, ченців, черниць УПЦ зі складу Священного синоду РПЦ, Архієрейського та Помісного соборів РПЦ, Міжсоборної присутності РПЦ, синодальних відділів та інших керівних та церковно-канонічних органів РПЦ, а також канонічних підрозділів РПЦ. Також необхідно визнати недійсними ухвалені РПЦ рішення щодо анексії єпархій УПЦ та призначення РПЦ керівників єпархіальних управлінь УПЦ. Предстоятеля УПЦ МП Онуфрія зобов'язали публічно заявити в усній або письмовій формі про свою незгоду з призначенням до статутних органів управління РПЦ та підготувати відповідну заяву для припинення повноважень і розірвання зв'язків з РПЦ. Із приписом про усунення порушень законодавства про свободу совісті та релігійні організації можна ознайомитися [тут](#). Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4016205-upc-mp-dali-strok-do-18-serpna-rozirvati-vidnosini-z-rosieu.html>

<https://interfax.com.ua/news/general/1088561.html>

<https://nv.ua/ukr/ukraine/events/upc-mp-zobov-yazali-pidtverditi-vihid-iz-rpc-dali-chas-do-serpnya-2025-roku-50530654.html>

<https://zn.ua/ukr/UKRAINE/upts-mp-maje-do-18-serpnja-rozirvati-zvjazki-z-rpts-pripis.html>

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 17 лип. Держетнополітики затверджено перелік релігійних організацій, які входять до структури або пов'язані з УПЦ (МП). – Інф.

Державною службою України з етнополітики та свободи совісті затверджено перелік релігійних організацій, які входять до структури або пов'язані зі структурою Української православної церкви (Московського патріархату). Зазначається, що до переліку включено: релігійні організації, керівники яких за Статутом про управління УПЦ (МП) входять до складу Собору єпископів УПЦ (МП), що скликається і очолюється митрополитом Київським і всієї України; релігійні організації, засновником яких є Київська митрополія УПЦ, відповідно до закону та відомостей Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань. З переліком можна ознайомитися [тут](#). Докладно:

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2025. – 17 лип. У Канаді діаспора засудила постановку проросійського мюзиклу в Торонто. – Інф.

Відділення Торонто Конгресу українців Канади (КУК) засуджує постановку мюзиклу «Наташа, П'єр і Велика комета 1812 року», який засновано на романі російського письменника Лева Толстого та базується на історії, що прославляє царську Росію. Про це йдеться на сайті Світового конгресу українців. Показ організовує Mirvish Productions – одна з найбільших і найвідоміших театральних продюсерських компаній у Канаді. У КУК наголосили, що у час, коли Росія веде геноцидну війну проти України, недопустимо романтизувати її колоніальне минуле на сценах у Канаді. Канадські установи повинні нести відповідальність за наративи, які вони підносять. КУК Торонто закликає продюсерську компанію переглянути своє рішення щодо цієї вистави та натомість використовувати свою платформу для підтримки голосів опору, свободи та культур під загрозою. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4015922-u-kanadi-diaspora-zasudila-postanovku-prorosijskogo-muziklu-v-toronto.html>

Міжнародне співробітництво

Укрінформ. – 2025. – 17 лип. У Варшаві відкрили художню виставку польських та українських народних костюмів. – Інф.

У Музеї Х Павільйону Варшавської Цитаделі – відділі Музею Незалежності у Варшаві – відкрилася виставка «Близькі сусіди. Польські та українські народні костюми на поштових листівках і в художніх малюнках». Про це у Фейсбучі повідомило посольство України в Республіці Польща. У церемонії відкриття взяла участь перший секретар посольства Лариса Сидоренко. Дипломат висловила щиру подяку організаторам заходу та колекціонеру Мар'янові Сотободовському за вагомий внесок у збереження й популяризацію культурної спадщини польського та українського народів. Експозиція буде доступна для перегляду до 7 вересня. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4015892-u-varsavi-vidkrili-hudoznu-vistavku-polskih-ta-ukrainskih-narodnih-kostumiv.html>

Випуск підготувала
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm